

Avdelning
Analysavdelningen

Datum
2013-09-24

Reg.nr
131-483-13

Handläggare
Per Gillström
08-563 085 16
per.gillstrom@uk-ambetet.se

Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande över remiss om rekryteringsmål för en jämnare könsfördelning bland professorer – förslag om dialog mellan regeringen och lärosätet

(Ert dnr U2012/2998/UH)

Utbildningsdepartementet har anmodat Universitetskanslersämbetet att lämna synpunkter på förslagen i promemorian ”Rekryteringsmål för en jämnare könsfördelning bland professorer – förslag om dialog mellan regeringen och lärosätet”.

Förslag till en ny modell

Av promemorian framgår att i den nya modellen blir lärosätena delaktiga i att sätta sina egna rekryteringsmål avseende andelen kvinnor bland lärosätets nyrekryterade professorer. Detta mål bör fastställas i dialog med regeringen och slås fast i lärosätets regleringsbrev. Mål ska sättas för samtliga lärosäten med statlig huvudman samt Chalmers tekniska högskola och Högskolan i Jönköping. Lärosäten med ett litet antal professorer behöver emellertid inte sätta upp mål, men ska särskilt redovisa hur könsfördelningen ser ut bland de professorer de rekryterat.

Universitetskanslersämbetet ställer sig positivt till förslaget hur rekryteringsmålen ska beräknas. Den nya modellen utgår i stora delar från förslagen i den rapport där Högskoleverket lämnade förslag på hur rekryteringsmålen kunde bli mer effektiva och ändamålsenliga. Samtidigt vill ämbetet lyfta fram att beräkningen av adekvata rekryteringsmål bygger på att lärosätena har kännedom om hur andelen kvinnor ser ut bland dem som bedöms utgöra rekryteringsunderlaget. Detta är en uppgift som Universitetskanslersämbetet, som statistikansvarig myndighet, utifrån befintlig statistik över högskolans personal kan hjälpa lärosätena med.

Redovisning och uppföljning

Varje målperiod ska enligt förslaget löpa i intervaller om tre år och efter avslutad period ska utfallet följas upp av Universitets- och högskolerådet (UHR). För att kunna göra detta föreslås att UHR samlar in uppgifter från lärosätena via en mall.

För att rekryteringsmålen ska fungera effektivt och ändamålsenligt behövs en väl fungerande uppföljning. Det är viktigt med en enhetlighet mellan lärosätena rörande vilka uppgifter som samlas in, t.ex. bör det vara tydligt huruvida gästprofessorer och adjungerade professorer ingår i målet. Detta var bakgrunden till att Högskoleverket föreslog att det skulle utformas en mall för hur lärosätena skulle redovisa måluppfyllelsen till regeringen. När förslaget nu istället innebär att insamlingen av de kvantitativa uppgifterna läggs på en myndighet ställer sig Universitetskanslersämbetet tveksamt till förslaget i promemorian.

Datum
2013-09-24

Reg.nr
131-483-13

I egenskap av statistikansvarig myndighet för högskoleväsendet samlar Universitetskanslersämbetet årligen in uppgifter rörande högskolans personal. Insamlingen, som sköts av Statistiska centralbyrån, omfattar de som var anställda under oktober månad det aktuella året. I de uppgifter som samlas in finns bl.a. information om den anställdes anställningskategori (professor, lektor etc.), kön och lärosäte. Genom att studera uppgifter bakåt i tid, går det att se om personen tidigare varit professor vid lärosätet eller kan anses som nyrekryterad. Dessa uppgifter beskriver personalläget vid en viss tidpunkt, d.v.s. bland annat andelen kvinnor bland lärosätets anställda professorer som rekryteras under de senaste tre åren. Dessa uppgifter belyser dessutom andelen kvinnor bland samtliga nyrekryterade professorer i riket. Ämbetet samlar även årligen på egen hand in uppgifter från universitet och högskolor som grund för den officiella statistiken.

Ämbetet anser att det är olyckligt att ytterligare en myndighet ska samla in kvantitativa uppgifter om personalen vid universitet och högskolor om möjligheten finns att rekryteringsmålen skulle kunna följas upp genom registeruppgifter eller på annat sätt kan ingå i ordinarie insamling av statistik från lärosätena.

Rekryteringsmålen, som de uttrycks nu, avser andelen kvinnor bland de professorer som rekryterats under de senaste tre åren vid ett lärosäte, *oavsett* om de stannat kvar vid lärosätet eller inte. Ämbetet skulle också vid sidan av uppföljningen av rekryteringsmålen kunna relatera dessa uppgifter till registeruppgifter och analysera t.ex. huruvida de nyrekryterade finns kvar på lärosätet efter den angivna perioden och om professorer som har nyrekryterats till ett lärosäte i ett nationellt perspektiv är nya i just denna anställningskategori eller inte. Det skulle alltså för regeringen vara möjligt att i samband med uppföljningen få en samlad analys av rekryteringssituationen vid lärosätena i relation till hela professorskårens sammansättning.

En sådan redovisning innebär inte att lärosätena fråntas uppgiften att i sina årsredovisningar redogöra för hur rekryteringen av kvinnliga professorer utvecklas. Även här är det eftersträvansvärt med en enhetlighet mellan lärosätena rörande vilka uppgifter som redovisas.

Universitetskanslersämbetet anser med anledning av ovanstående att om uppföljningen ska avse såväl kvantitativa som kvalitativa uppgifter bör UHR och UK-ämbetet gemensamt ansvara för uppföljningen. Genom att använda sig av ämbetets uppgifter och insamlingsrutiner mildras dessutom lärosätenas uppgiftslämnarbörda.

Beslut i detta ärende har fattats av universitetskanslern Lars Haikola efter föredragning av utredaren Per Gillström i närvaro av avdelningschefen Annika Pontén och den seniora rådgivaren Gunilla Jacobsson.

Lars Haikola

Per Gillström